

دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه الزهراء(س)

دانشگاه الزهراء(س) توفیق مضاعفی است برای زنان و دختران تا بتوانند کاستی های تاریخی، علمی و پژوهشی خود را جبران کنند و با حضور در عرصه های ملی و بین المللی چهره جدیدی از خردورزی را به نمایش بگذارند.

هدف از رشته های الهیات و معارف اسلامی قدم گذاشتن در مسیر قرب الهی است که به یاری مطالعه، تحقیق، پژوهش و تلاش و توکل می توان به شناخت خود و خداوند دست یافت. تفاوت رشته الهیات دانشگاهی با حوزوی: در حوزه های علمیه عمدتاً هدف مجتهدپروری با روش های سنتی، در دانشگاه هدف محقق پروری و با روش های نوین تر سامان یافته است. این دانشکده دارای ۵ رشته: علوم قرآن و حدیث، فقه و مبانی حقوق اسلامی، تاریخ فرهنگ و تمدن ملل اسلامی، فلسفه و حکمت اسلامی و ادیان و عرفان است.

چشم انداز دانشکده:

- برگزاری همایش های ملی و بین المللی
- انتشار مجلات در سطح بین المللی
- ایجاد مقطع دکترا و پسا دکترا و ارشد میان رشته ای
- جذب اساتید خارجی
- افزایش پذیرش دانشجوی خارجی

تاریخچه دانشکده الهیات و معارف اسلامی

۱- دانشکده الهیات ، ادبیات و علوم انسانی:

در سال ۱۳۶۵ش با ۸ گروه آموزشی الهیات، ادبیات فارسی، زبان فرانسه، زبان انگلیسی ، روانشناسی، علوم تربیتی ، کتابداری و تاریخ شکل گرفت.

۲- دانشکده الهیات، ادبیات، زبان ها و تاریخ :

در سال ۱۳۷۳ش دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی ، که از اولین رشته های دانشگاه الزهراء «س» از سال ۱۳۴۳ بوده اند، از این دانشکده جدا گردید و در سال ش ۱۳۸۰ دانشکده الهیات از دانشکده ادبیات، زبان ها و تاریخ تفکیک شد و از آن پس با پنج گروه آموزشی تحت عنوان دانشکده الهیات به کار خود ادامه داد.

۳- دانشکده الهیات و معارف اسلامی:

در سال ۱۳۸۲ پس از الحاق گروه معارف اسلامی به دانشکده با همراه پنج گروه آموزشی تحت عنوان دانشکده الهیات و معارف اسلامی به کار خود ادامه داد.

از سال ۱۳۸۳ ش رشته های مختلف این دانشکده اقدام به پذیرش دانشجو در دوره های تحصیلات تکمیلی (ارشد و دکتری) نمودند.

رشته/گروه	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری
رشته علوم قرآن و حدیث	*	*	*
رشته فلسفه و حکمت اسلامی	*	*	-
رشته تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	*	*	-
رشته ادیان و عرفان	*	*	-
رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی	*	*	-
گروه معارف اسلامی	سرویس دهی آموزشی دروس عمومی به کلیه رشته های دانشگاه در مقطع کارشناسی را بر عهده دارد		

رشته های دانشکده:

رشته علوم قرآن و حدیث:

قرآن کریم واحادیث به عنوان اصلی ترین منبع شناخت معارف و آموزه های دینی به شمار می آیند. رشته علوم قرآن و حدیث با محوریت بررسی های محتوایی، علمی و تاریخی شکل گرفته است

حوزه های تخصصی این رشته بدلیل گستردگی مطالعات مربوط به قرآن و حدیث، دامنه ای نسبتاً گسترده دارد. دانشجویان این رشته با مسائل مهم و عمده مربوط به قرآن کریم از قبیل مقدمات تفسیر، روش های تفسیری و تفسیر تخصصی آشنا می شوند. در بخش حدیث، معیارهای فهم حدیث، اصول فقه الحدیثی، نقد حدیث و..مورد مطالعه قرار می گیرد.

در مقاطع تحصیلات تکمیلی مباحث روز آمد مربوط به زبان قرآن، آراء معاصران در باره قرآن کریم و حدیث، مقایسه مباحث قرآن و عهدین مورد تأکید است.

در پرتو تلاش اساتید و دانشجویان این رشته، موفقیت هایی در عرصه های ملی و بین المللی کسب گردیده است.

موقعیت شغلی در ایران: امکان اخذ مجوز مراکز آموزشی مانند مدرسه، مهد، پیش دبستانی و مؤسسات فرهنگی و دینی، تدریس، دبیری، استخدام در مراکز دولتی، فرهنگی و دینی، فعالیت در زمینه سخنرانی، تبلیغ و ...

اساتید: فتحیه فتاحی زاده (مدیر گروه)؛ پروین بهارزاده؛ شهین قهرمان ایزدی؛ فاطمه علایی رحمانی؛ بی بی سادات رضی بهابادی؛ سهیلاجلالی کندری؛ آتنا بهادری؛ زهرا صرغی.

رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی:

هدف از ایجاد رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی آشنایی دانشجویان با مبانی فقه امامیه ، حقوق موضوعه ایران و مقایسه آن با مکتب های حقوقی دیگر است.

ویژگی این رشته تلفیق مناسب بین دروس تخصصی حوزوی فقهی و مباحث اصولی با دروس حقوقی مانند حقوق تجارت و حقوق تطبیقی ، حقوق بین الملل ، حقوق جزای عمومی و اختصاصی ، حقوق خانواده و... در جهت کاربردی کردن دروس فقهی است و از طرف دیگر تبیین مبانی ، استدلالات و تحلیل ریشه های فقهی مباحث حقوقی و قانونی در نظام جمهوری اسلامی ایران که برگرفته از فقه امامیه می باشد به خوبی محقق می گردد . آشنایی با قواعد فقهی و متون و منابع فقهی اصیل و معتبر شیعه ، دانشجویان را با معظم احکام فقه امامیه آشنا نموده و قدرت تحلیل و استدلال و استنباط را در ایشان تقویت می کند.

تحقیق پیرامون مسایل جدید و مستحدثه ، بررسی تحلیلی در خصوص موضوعات و مشکلات قانونی کشور ، بررسی آثار جدید محققین اسلامی در زمینه آراء فقهی جدید و نیز مذاهب خمس اسلامیه به صورت مقارن و تطبیقی ، آشنایی با نظرات فقهاء اسلام در سیر و تحول تاریخی آن و جریان شناسی فقهی و حقوقی مسایل مختلف در حوزه های اجتماعی و نظامی و حکومتی و اقتصادی و خانوادگی و... از منظر فقهی. پاسخگویی به شبهات فقهی حقوقی در امور مختلف به ویژه مسایل زنان از مباحث مطرح در این رشته است .

موقعیت شغلی در ایران: وکیل دادگستری، مشاور حقوقی و کارشناس حقوقی، دفترخانه اسناد رسمی و سردفتری ازدواج و طلاق

اساتید: محمدحسین عالمی؛ جواد سرخوش؛ سیدمسلم حسینی؛ فریبا حاجیعلی؛ زهرا سادات میرهاشمی.

رشته تاریخ فرهنگ و تمدن ملل اسلامی:

هدف از ایجاد رشته تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی آشنایی با وجوه مختلف تمدنی است که از بدو ظهور اسلام و شکل گیری دعوت پیامبر بزرگوار اسلام (ص) آغاز و با همت و تلاش مسلمانان سرزمین های مختلف تا روزگار حاضر تداوم یافته است. حوزه های تخصصی این رشته به دلیل آن که به بررسی مسائل مربوط به فرهنگ و تمدن مسلمانان می پردازد از تنوع موضوعی زیادی برخوردار است. دانشجویان این رشته در کنار آشنایی با نحوه گسترش اسلام در مناطق مختلف جهان و چگونگی شکل گیری حکومت های مسلمان با نحوه حکومتداری و نقاط ضعف و قوت و تشکیلات حکومتی این دولت ها آشنا می شوند. آشنایی با نحوه تعامل مسلمانان با فرهنگ ها و تمدن های پیش از خود و نیز سهم مسلمانان در شاخه های مختلف تمدن بشری نظیر علم ، هنر ، آداب و رسوم و ... تمدن جهانی از دیگر موضوعات مهم در این رشته است. در بخشی دیگر از حوزه های تخصصی این رشته دانشجویان با موضوعاتی هم چون چگونگی مواجهه جهان اسلام و اندیشمندان مسلمان با تمدن

جدید غرب و پیدایش جریان های فکری جدید در جهان اسلام آشنا شده و به بررسی وضعیت کنونی کشورهای مسلمان و ارزیابی جایگاه جهان اسلام در میان جوامع دیگر می پردازند. از دیگر موضوعات جذاب این رشته بررسی انتقادی تحقیقات و دیدگاه های اسلام شناسان غربی در باب اسلام و تمدن اسلامی است.

موقعیت شغلی در ایران: فعالیت در وزارت امور خارجه و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و اگر اهل قلم باشد به کارهای پژوهشی و نوشتن کتابهای تاریخی

اساتید: زهرا ربانی ؛ ندا گلیجانی مقدم؛ زهرا الهویی نظری؛ فریبا پات.

رشته فلسفه و حکمت اسلامی :

رشته فلسفه و کلام اسلامی در جهت آشنا ساختن نسل جوان با میراث فکری و فلسفی ایران و اسلام و تلاش برای نشر و اعتلای آن؛ بررسی و شناسایی شاخه های نوین فلسفه؛ اشاعه ی تفکر عقلانی و ترویج نگرش صحیح و اصولی نسبت به فلسفه؛ زمینه سازی مناسب برای ارتقای فعالیت های پژوهشی فلسفی و نظری؛ نشر تفکر عقلانی و اندیشه فلسفی و منطقی در جامعه؛ و زمینه سازی برای آموزش ها و پژوهش های بین رشته ای در جهت کارآمدی فلسفه گام برمی دارد .

نظام آموزشی دانشجویان گروه فلسفه و کلام اسلامی بر پایه مطالعه مکاتب فلسفی مشاء، اشراق و ملاصدرا استوار است و در رشته فلسفه و حکمت اسلامی علاوه بر تاریخ فلسفه اسلامی از آغاز تا امروز به مباحث هستی شناسی و امور عامه و مباحث مربوط به الهیات و معاد پرداخته می شود. همچنین آثار فیلسوفانی نظیر خواجه نصیرالدین طوسی و علامه طباطبایی، مورد بحث و مطالعه قرار می گیرد. افزون بر آن دروس متعددی در حوزه مطالعات کلامی بویژه کلام جدید در برنامه آموزشی فلسفه و کلام اسلامی گنجانده شده است. توانایی های مورد نیاز این رشته:

علمی: ریاضیات قوی، زیرا ریاضیات پلی مناسب برای رفتن به سوی فلسفه می باشد.

جسمی: صاحب نظر باشد یعنی هم قدرت ذهنی و هم خلاقیت داشته باشد.

علاقتمندی ذاتی برای بدست آوردن پاسخ سوالاتی نظیر روابط علت و معلول در جهان هستی

موقعیت شغلی در ایران: فعالیت در مراکز پژوهشی مثل دایره المعارف ها و پژوهشگاه علوم انسانی ، تبلیغ معارف اسلامی در سطح عمومی، تدریس در مراکز آموزشی و فرهنگی.

اساتید: شهناز شایان فر؛ نرگس نظرزاد؛ زهره توازیانی؛ فروزان راسخی ؛ سید عباس موسوی؛ مهناز امیرخانی؛ اعلی تورانی.

رشته ادیان و عرفان:

گروه ادیان و عرفان در راستای گسترش امر آموزش و تحقیق در زمینه مطالعات تاریخی و تطبیقی ادیان از سال ۱۳۷۹ و ۱۳۸۷ اقدام به پذیرش دانشجویان در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد نموده است. مهمترین هدفی که در آموزش و نیز تدوین موضوعات درسی این رشته دنبال می شود، افزایش شناخت و آگاهی دانش پژوهان نسبت به ادیان مهم جهان است. مطالعه هر دین از جنبه های مختلف تاریخی، اسطوره ای، کلامی، فلسفی، عرفانی، آداب و مناسک و نیز آشنایی با متون مقدس و کلاسیک ادیان مد نظر قرار گرفته است.

در حوزه ادیان دانشجویان با ادیان ابتدایی و قدیم، ادیان ایران قبل از اسلام و دیگر ادیان زنده جهان شامل دین یهود، مسیحیت، ادیان هند و خاور دور آشنا می شوند. آشنایی با اسلام از منظر تاریخی، فلسفی، کلامی، فقهی و نیز فرق قدیم و جدید از مباحث مطروحه در این رشته است. در حوزه عرفان دانشجویان ضمن آگاهی از تاریخ تصوف اسلامی با برخی مفاهیم و اندیشه های عارفانه آشنا می شوند.

تقویت و گسترش امر پژوهش به شیوه تطبیقی در حوزه مطالعات ادیان از دیگر اهداف مهم آموزش در این رشته است.

موقعیت شغلی در ایران: در وزارت امور خارجه، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سازمان تبلیغات اسلامی و سازمان های مشابه فعالیت، مراکز پژوهشی غیردولتی مثل "مؤسسه گفتگوی ادیان"

اساتید: نوری سادات شاهنگیان؛ لیلا هوشنگی؛ حجت اله جوانی.

توانایی های لازم:

هر دانشجوی رشته الهیات و معارف اسلامی باید به زبان و ادبیات عرب همچنین به زبان انگلیسی به عنوان زبان بین المللی مسلط بوده و قدرت تجزیه و تحلیل مسائل، مباحث و وقایع تاریخی را بخوبی دارا باشد.

گروه معارف اسلامی:

گروه معارف اسلامی تحت نظر معاونت آموزشی و پژوهشی اساتید و دروس معارف اسلامی نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها و به عنوان یکی از گروه های دانشکده الهیات متولی ارائه ۱۷ عنوان درسی در ۶ گرایش مبانی نظری اسلام، اخلاق اسلامی، انقلاب اسلامی، تاریخ و تمدن اسلامی و آشنایی با منابع اسلامی برای تمامی دانشجویان دانشگاه الزهراء «س» در رشته های مختلف می باشد. این گروه آموزشی با همکاری معاونت فرهنگی و دفتر نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاه، در کنار آموزش، همکاری های متناسب علمی - فرهنگی همچون برگزاری کارگاه های تخصصی، نشست های علمی در حوزه دین و جامعه و برگزاری نمایشگاه های مرتبط دارد.

اساتید: مرضیه خزعلی؛ معصومه السادات حسینی کلهرودی؛ سید محمدرضا میرهادی تفرشی؛ حمراء علوی ششتمد؛ مهناز عباسی؛ حدیث

امکانات آموزشی و تحقیقاتی:

کتابخانه تخصصی با ۱۳۰۰۰ عنوان کتاب فارسی و عربی، ۳۴۰ عنوان کتاب لاتین؛

سایت کامپیوتری که علاوه بر خدمت رسانی دارای نرم افزارهای تخصصی در کلیه رشته های دانشکده می باشد؛

کلاس های مجهز به سیستم ویدئوپروژکتور با قابلیت اتصال به اینترنت.

فعالیت های علمی اساتید

تعداد اعضای هیئت علمی این دانشکده ۳۳ نفر است که تاکنون صدها مقاله علمی-پژوهشی و ISI و کتاب های مختلف تدوین نموده اند. تعدادی از اساتید دانشکده گذشته از افتخارات علمی - پژوهشی در انجمن های علمی نظیر انجمن علمی منطق ایران، انجمن فلسفه ملاصدرا، انجمن علمی ایرانی مطالعات قرآنی و فرهنگ اسلامی، مرکز پژوهش ادیان جهان و ... و نیز در هیئت تحریریه مجلات معتبر علمی-پژوهشی مانند ماهنامه فرهنگ و دین، مطالعات تفسیری، پژوهش های صدرایی، مطالعات زنان، بانوان شیعه، پژوهشنامه تفسیر و زبان قرآن، تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی و... عضویت دارند. برخی از اساتید دانشکده همکاری نزدیکی با مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی و نیز بنیاد دایره المعارف اسلامی دارند. در پیشینه اساتید دانشکده صدها داوری کتاب و مقاله و نیز راهنمایی و مشاوره پایان نامه های تحصیلات تکمیلی دیده می شود.

روابط بین الملل

در سال های اخیر تفاهم نامه هایی بین دانشگاه و مراکز علمی خارج از کشور منعقد گردیده است که براساس این قراردادها امکان تبادل استاد و دانشجو، چاپ مقاله در مجلات دو دانشگاه و برگزاری همایش های علمی مشترک فراهم شده است.

تاکنون دو دوره همایش و تبادل استاد بین دانشکده الهیات و دانشگاه پتسدام آلمان برگزار گردیده است و نیز تفاهم نامه ای با دانشگاه کوفه با محوریت گروه علوم قرآن و حدیث مبنی بر تبادل استاد و دانشجو و چاپ مقالات دو دانشگاه منعقد گردیده است.

دانشکده سابقه همکاری با کشورهایی چون آلمان، بلاروس، افغانستان، ترکیه، هند، ارمنستان، لبنان، ترکیه، انگلستان و تونس را در کارنامه خود دارد.

تخصص پژوهشی اساتید دانشکده:

حقوق اسلام- حقوق زن- مطالعات خانواده-فقه تطبیقی و ...

تاریخ هنر-تاریخ علم- تاریخ تشیع- متون تاریخی و جغرافیایی- تاریخ ایران دوره میانه- جغرافیای تاریخی و ...

یهود - کلام تطبیقی- تاریخ اعتقادات یهود و مسیحیت- هندوئیسم- عرفان اسلامی و ...

قرآن - حدیث- رجال- واژه شناسی قرآن- مطالعات تطبیقی قرآن و عهدین-روش شناسی منابع حدیث و ...

فلسفه غرب- فلسفه اسلامی- فلسفه علم- فلسفه ملاصدرا- منطق و ...

افتخارات دانشکده:

اساتید: کسب رتبه های ملی و بین المللی، دریافت تقدیرنامه بین المللی

دانشجویان: کسب رتبه های ملی، آزمونهای المپیاد و بین المللی

مجله علمی - پژوهشی دانشکده

دانشکده الهیات داری یک مجله علمی - پژوهشی به زبان فارسی و دارای چکیده انگلیسی در حوزه علوم قرآنی تحت عنوان « تحقیقات علوم

قرآن و حدیث» است که از سال ۲۰۰۴م. تاکنون ۳۰ شماره آن منتشر شده است. در سایت زیر: <http://tqh.alzahra.ac.ir>

در سایتهای زیر نیز نمایه شده است: www.noormags.com/www.magiran.com/www.isc.gov.ir/www.sid.ir

در حال راه اندازی مجله فلسفه در سال ۲۰۱۶

پروژه های مشترک: همکاری با مرکز دایره المعارف بزرگ اسلامی

انجمن های بین المللی: عضویت در مرکز پژوهش ادیان جهان

انجمنهای دانشجویی:

نام نشریه	گروه
کعبه دل	انجمن علوم قرآن و حدیث
بیکران	انجمن ادیان و عرفان
حیرت	انجمن فلسفه و حکمت اسلامی
بصیرت	انجمن فقه و مبانی حقوق اسلامی
تفتا	انجمن تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی

فعالیت های بین المللی:

- ✓ برگزاری توسط استاد دانشگاه چسترانگلستان
- ✓ برگزاری کلاس با حضور استاد دانشگاه پتسدام آلمان
- ✓ عقد تفاهم نامه ای با دانشگاه کوفه با محوریت تبادل استاد و دانشجو و چاپ مقالات
- ✓ برگزاری سخنرانی، همایش، چاپ مقالات و تبادل استاد و دانشجو بین دانشکده الهیات و تعدادی از دانشگاههای: آلمان، بلاروس، افغانستان، ترکیه، هند، ارمنستان، بیروت، امارات، استانبول، انگلستان، و تونس.